

Beslut 2017-12-11

Länstyrelsen
Stockholm

Gammalbybergs naturreservat

Norrtälje kommun

Innehållsförteckning

Beslut om bildande av Gammalbybergs naturreservat i Norrtälje kommun

Bilagor

- Bilaga 1. Beslutskarta
- Bilaga 2A. Skötselplan
- Bilaga 2B. Skötselkarta
- Bilaga 3. Hur man överklagar

Enligt sändlista

Beslut om Gammalbybergs naturreservat i Norrtälje kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Gammalbyberg
Naturvårdsregister-ID	2046836
Kommun	Norrtälje
Socken	Skederid
Lägesbeskrivning	Reservatet är beläget cirka 6 km SV om Rimbo, ca 2 km SO om Skederids kyrka och ca 2 km norr om sjön Huvan
Naturgeografisk region	Region 25a, "Roslagens kust och skärgård"
Fastigheter	Darsgårde 1:24
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Areal	Ca 18 hektar
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen i Stockholms län

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara *Gammalbyberg*.

Naturreservatets syfte

Syftet med reservatet ska vara att bevara och gynna en bitvis kalkpåverkad barrskog med dess skyddsvärda och artrika växt- och djurliv. Förekomsten av sällsynta och hotade växt- och djurarter ska särskilt kunna vårdas.

Reservatet ska vara tillgängligt för friluftslivet på ett sätt som inte äventyrar naturvärdena.

Syftet ska tryggas genom att

- skogen undantas från skogsbruk och i huvudsak utvecklas under naturliga processer, utöver viss naturvårdande skötsel för att behålla naturvärden knutna till lövträd och tall,
- inga anläggningar eller byggnader ska tillkomma i reservatet.

BESLUT

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, med undantag för träd som faller över stig som får kapas och läggas åt sidan,
3. gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. uppföra byggnad, mast, torn eller annan anläggning eller anordna upplag,
5. anlägga väg eller parkeringsplats,
6. dra fram mark- eller luftledning,
7. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
8. framföra motordrivet fordon,
9. stödutfodra vilt,
10. anlägga eller vidmakthålla åtel,
11. införa för området främmande växter eller djur,
12. sätta upp skylt, affisch eller liknande anordning.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar,
2. åtgärder för friluftslivet såsom anläggande och underhåll av markerad stig samt anläggande av parkeringsplats, rastplats och eldstad,
3. naturvårdande skötselåtgärder i form av röjning, gallring, ringbarkning och ljushuggning för att gynna lövträd och andra ur naturvårdshänseende värdefulla träd, samt kvarlämnande av död ved,
4. skogsbete och uppförande av beteshägn (med stättor eller andra genomgångar på lämpliga ställen),

BESLUT

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

5. undersökningar av växt- och djurlivet och övriga naturförhållanden i reservatet.

Åtgärderna beskrivs närmare i bifogad skötselplan, bilaga 2A.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

1. gräva, hacka, borra eller på annat sätt skada berg, jord eller sten,
2. fälla eller skada levande eller döda träd eller buskar,
3. skada vegetationen genom att gräva upp växter som ris och örter eller ta bort mossor, lavar eller vedlevande svampar.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

D. Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för

1. reservatsförvaltaren att utföra åtgärder i samband med områdets skötsel och som anges i föreskrifterna B1–B5,
2. jakträttsinnehavaren att använda terrängskoter vid uttransport av fäلت högvilt (älg, hjort och vildsvin).

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkommer från trycket i länets författningssamling.

Enligt bestämmelserna i 7 kap. 30 § miljöbalken andra stycket gäller ordningsföreskrifterna under C omedelbart även om de överklagas.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2A) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § andra stycket förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

Upplysningar

I reservatet gäller också övriga bestämmelser till skydd för naturmiljön. Bland dessa kan nämnas följande:

- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra

BESLUT

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).

- Bestämmelserna i 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter om att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti inte får löpa lösa i marker där det finns vilt. Under övrig tid ska hunden hållas under sådan tillsyn att den hindras från att förfölja vilt, när den inte används vid jakt.
- Förbudet mot nedskräpning enligt 15 kap. 30 § miljöbalken.
- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Översiktlig beskrivning av området

Gammalbybergs naturreservat omfattar ca 18 hektar bestående av berget Gammalbyberg samt dess norrsluttning mot den numera igenväxta Gullungesjön. Bergbranten mot norr består av blockrik, källpåverkad granskog med gott om gamla träd och lågor. Fläckvis finns också ett begränsat inslag av kalk. På berget finns hällmarker med gammal senvuxen tall och pionjärlövträd.

Området är delvis blockrikt och här finns en rik hänglavsförekomst. I övrigt finns endast mindre förekomster av lövträd, bl.a. en del grov asp. Skogen är försiktigt brukad och av äldre kartmaterial framgår att området varit skogbevuxet under lång tid. Delar har sannolikt lång kontinuitet som betesskog.

Områdets markhistorik, variation och långa kontinuitet av skog med äldre träd ger förutsättningar för ett artrikt växt- och djurliv. I synnerhet gäller det för områdets svampflora som innehåller många kontinuitetsberoende marksvampar, bl.a. dofttaggsvamp, gul taggsvamp, orange taggsvamp, luden vitriska, kungsspindling och gott om fingersvampar.

Värdetrakt

Reservatet ingår i Tärnan-Riala värdetrakt i Stockholms läns strategi för formellt skydd av skog. Tärnan-Riala värdetrakt utgörs av ett mosaikartat landskap med många typer av värdefulla skogsmiljöer. Kalkhaltig morän är en vanligt förekommande jordart. I värdetrakten finns flera stora skogsbetesmarker med lång beteskontinuitet.

Nyckelbiotoper

Vid Skogsstyrelsens inventeringar har två nyckelbiotoper registrerats som berör reservatet. Totalt utgörs ca 15,1 hektar av nyckelbiotoper bestående av hällmarksskog och åsgranskog.

BESLUT

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

Ärendets beredning

Naturvärdena i området uppmärksammades i samband med Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering i länet. Frågan om skydd av området väcktes i samband med planer på försäljning av delar av fastigheten. Förhandlingar om ekonomisk ersättning har förts med markägaren och området har förvärvats av staten.

Länsstyrelsen har i enlighet med 24–26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skickat förslaget till naturreservat på remiss till berörda sakägare, kommunen och myndigheter (Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning). Inga erinringar mot reservatsbildningen har inkommit.

Länsstyrelsens bedömning

Gammelbybergs naturreservat består av från naturvårdssynpunkt mycket värdefull skog. Den långa skogliga kontinuiteten, hävdhistoriken och inslaget av kalk i marken resulterar i en artrik flora med flera sällsynta och hotade arter. Avverkning, gallring, förändringar av hydrologin eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp. Länsstyrelsen har då funnit det angeläget att området skyddas som naturreservat.

Förenlighet med hushållningsbestämmelser och översiktsplan

Länsstyrelsen bedömer att reservatet är väl förenligt med gällande översiktsplan för Norrtälje kommun antagen 2013, samt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Miljökvalitetsmål

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbildningen bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Ett rikt växt- och djurliv* och *Levande skogar*, genom att skyddsvärd skogsmark som är livsmiljö för rödlistade arter undantas från skogsproduktion och får ett långsiktigt skydd enligt miljöbalken samt att mängden död ved i skogen tillåts öka under naturliga processer.

Intresseprövning

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att bilda Gammelbybergs naturreservat, att förordna om föreskrifter för att skydda området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden omfattar föreskrifterna bland annat förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3.

BESLUT

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

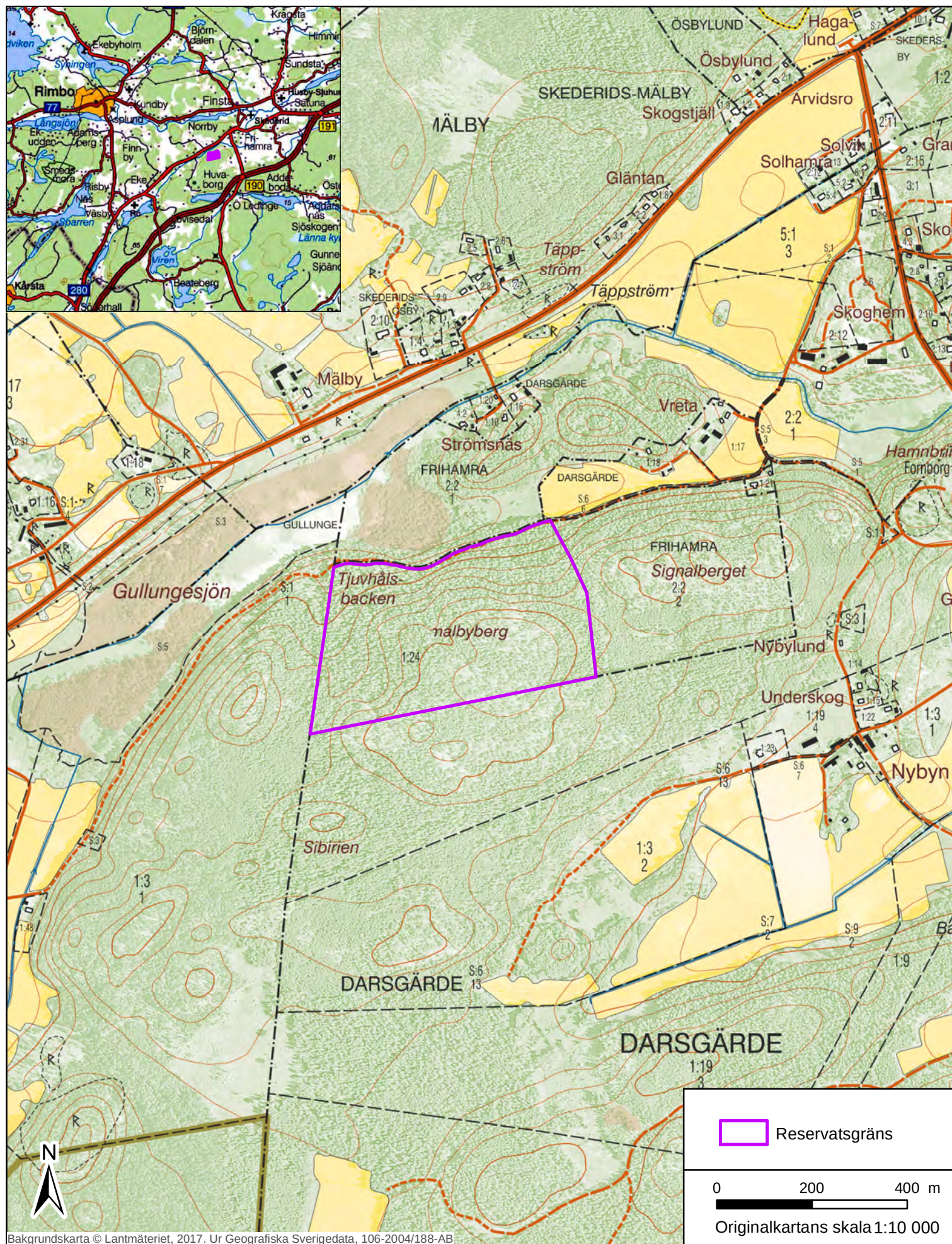
Beslutet har fattats och godkänts digitalt av tf. länsöverdirektör Åsa Ryding med miljöhandläggare Elin Deremar som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljödirektör Göran Åström, samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg och jurist Lovisa Ristner deltagit.

Bilagor

1. Beslutskarta
- 2A. Skötselplan
- 2B. Skötselkarta
3. Hur man överklagar

Sändlista

Sändlistan är borttagen i denna version
eftersom den innehåller personuppgifter.

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

Bilaga 2A till reservatsbeslutet

Skötselplan för Gammalbybergs naturreservat i Norrtälje kommun

Denna skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i Stockholms län inför bildandet av naturreservatet Gammalbyberg. Underlag och utkast till skötselplan har tagits fram av Kristoffer Stighäll.

Planen är indelad i en beskrivning av området och en plan för reservatets skötsel. Skötselplanen, som är en bilaga till reservatsbeslutet, fastställs samtidigt som reservatet bildas. Naturreservatets syfte, reservatsföreskrifter samt grunden för reservatet återfinns i reservatsbeslutet.

Beskrivning av reservatet

Översikt

Området utgörs av äldre, tidigare betad barrblandskog och hållmarkstallskog i skogsbygden söder om den igenvuxna Gullungesjön i länets norra del. Skogen är försiktigt brukad och delar har sannolikt lång kontinuitet som betesskog. Fläckvis finns också ett begränsat inslag av kalk.

Den mot norr sluttande terrängen i kombination med inslag av finsediment och inslag av källpåverkan samt de högre liggande hållmarkerna med gammal skog skapar en stor variation. Barrskog dominerar stort och det finns endast mindre förekomster av lövträd, bl.a. grov asp.

Områdets markhistorik, variation och långa kontinuitet av skog med äldre träd ger förutsättningar för ett artrikt växt- och djurliv. I synnerhet gäller det för områdets svampflora som innehåller många kontinuitetsberoende marksvampar.

Reservatet omfattar 17,8 hektar.

Barrblandskog och hållmarkstallskog i reservatet.

SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114**Läge och avgränsning**

Skogsområdet är beläget söder om den igenvuxna Gullungesjön, NO om Gullunge och W om Darsgårde, i Skederid socken, Norrtälje kommun. Reservatet omfattar berget Gammalbyberg och dess norrlutning mot Gullungesjön och reservatsgränsen följer fastighetsgräns.

Naturtyper

Naturreseptatets areal har indelats i följande naturtyper enligt VIC Natur/KNAS (Kontinuerlig naturtypskartering av skyddad natur), som baseras på satellitdata.

Tabell 1. Naturtyper enligt KNAS. Arealerna är ungefärliga, varför de kan skilja sig något från andra karteringar.

Naturtyp	Areal (ha)
Tallskog	2,7
Granskog	5,4
Barrblandskog	5,7
Lövblandad barrskog	0,6
Ungskog inkl hyggen	0,3
Övriga skogsimpediment	3,2
Totalt	17,8

Naturförhållanden***Geologi och topografi***

Området ligger i den mellansvenska sprickdalsterrängen. Berggrunden, som går i dagen i reservatets södra del, utgörs i huvudsak av sura urbergsgraniter. Moränen som överlagrar berggrunden innehåller fläckvis kalk, vilket beror på att inlandsisen förde kalkrikt material från en kalkstensförekomst i Bottenhavet och in över Uppland. Kalken är inblandad i moränen, som avsattes när isen smälte för omkring 10 000 år sedan. Moränen i området är bitvis sandig och förhållandevis blockfattig.

Torvbildning finns på flera ställen i fuktpartier. Det finns även smärre partier med mossbildning i sänkor i hållmarkerna.

Området ligger i lägre partier på cirka 25 meter över havet och de övre hållarna på drygt 55 meter över havet.

SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114**Skogsmarken**

Skogen i området består nästan uteslutande av barrträd, men i kanterna på hållmarkerna, i nordsluttningen och i de enstaka sumpskogsdelarna finns en del lövträd, bl.a. inslag av grova aspar.

Skogen utgörs av två till karaktären skilda delar, dels de i söder högre liggande hållmarkerna med tallskog, och dels nordsluttningens grandominerade barrskog. I synnerhet nordsluttningen, med inslag av finsediment, har en säregen karaktär.

I den övre delen av nordsluttningen finns äldre och grova tallar på sandig morän. De högstammiga tallarna står här på bördig mark och får på sina ställen imponerande höjder och dimensioner. Trädåldern på de äldre tallarna på mark med god bonitet bedöms uppgå till ca 200 år.

Flera av de äldre granarna i sluttningen ner mot de öppna markerna i norr är påtagligt spärrgreniga eftersom deras krona utvecklats under betydligt öppnare förhållanden, troligen då skogen betades.

Skogen har förutom enstaka äldre stubbar ganska lite spår efter skogsbruksåtgärder. Enstaka kullfallna träd har tagits om hand men det finns i området inslag av döda träd såväl torrakor som lågor i olika nedbrytningsstadier. Spritt finns inslag av stråk med fuktig till blöt mark som ger variation i området.

Flora och fauna

Hållmarkstallskogen i de högre lägena i söder är gammal och här finns inslag av mycket gamla träd. Mycket stora "kuddar" av blåmossa och förekomst av såväl motaggsvamp som talticka tyder på lång obruten skoglig kontinuitet. På senvuxna granar i kanterna kring mindre hållmarker längre norrut finns en välutvecklad hänglavflora.

Kantspindling (överst t.v.), orange taggsvamp (underst t.v.) och blåmossa (t.h.).

SKÖTSELPLAN

Datum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

Den grandominerade norra och västra delen av skogen utgörs av gammal, tidigare betad kontinuitetskog. Bitvis är denna av ristyp och delvis dominerar mossor. På några ställen finns källpåverkan där svackor bildas i terrängen. Inslaget av grånågor är bitvis påtagligt. Kontinuiteten och det fläckvisa kalkinslaget ger området goda förutsättningar för en säregen flora med inslag av krävande arter. Knärot finns på flera ställen. Bland marksvamparna återfinns bl.a. dofttaggsvamp, gul taggsvamp, orange taggsvamp, luden vitrisk, kungsspindling och gott om fingersvampar. På grånågor växer bl.a. ved- och ullticka.

Tabell 2. Rödlistade arter, signalarter och i övrigt intressanta arter som registrerats i naturreservatet. Notera att tabellen bygger på inventeringarna som finns i källförteckningen. Rödlistekategori följer ArtDatabanken 2015; EN = starkt hotad (Endangered), VU = sårbar (Vulnerable), NT = nära hotad (Near Threatened). S = signalart enligt Skogsstyrelsen. § = arten är fridlyst eller skyddad enligt artskyddsförordningen (2007:845), bilaga 1 och 2.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistad/Signalart
Kärlväxter		
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	S
Brudborste	<i>Cirsium helenioides</i>	S
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	§, NT
Tallört	<i>Monotropa hypopitys</i>	S
Mossor		
Blåmossa	<i>Leucobryum glaucum</i>	S
Långfliksmossa	<i>Nowellia curvifolia</i>	S
Mörk husmossa	<i>Hylocomiastrum umbratum</i>	S
Lavar		
Gammelgranslav	<i>Lecanactis abietina</i>	S
Kattfotslav	<i>Felipes leucopellaeus</i>	S
Svampar		
Besk vaxskivling	<i>Hygrophorus erubescens</i>	S
Dofttaggsvamp	<i>Hydnellum suaveolens</i>	NT
Fjällig taggsvamp	<i>Sarcodon imbricatus</i>	S
Gul fingersvamp (coll)	<i>Ramaria cf. flava</i>	S
Gul taggsvamp	<i>Hydnellum geogenium</i>	NT
Kantspindling	<i>Cortinarius variecolor</i>	
Kungsspindling	<i>Cortinarius elegantior</i>	NT
Luden vitrisk	<i>Lactarius vellereus</i>	
Motaggsvamp	<i>Sarcodon squamosus</i>	NT
Orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>	NT
Rutskinn	<i>Xylobolus frustulatus</i>	NT
Tallticka	<i>Phellinus pini</i>	NT
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	NT
Vedticka	<i>Phellinus viticola</i>	S
Fåglar		
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	NT

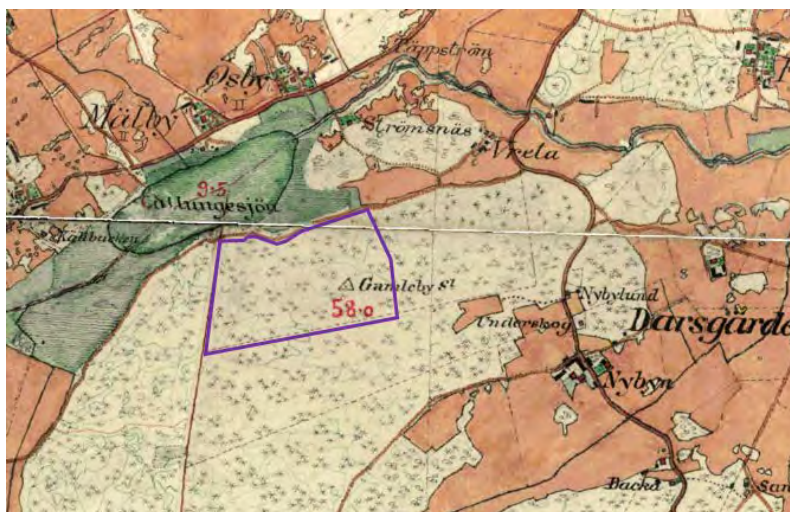
SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114**Historisk markanvändning**

Av häradsekonomska kartan från 1904 går det att utläsa att området var barrträdsbevuxet med endast marginellt inslag av lövträd längst i nordost. Barrskogens kontinuitet i området går sannolikt långt tillbaka. Närheten till byar och gårdar innebar förmodligen ett kontinuerligt uttag av klenvirke för ved och gärdesgårdsstängsling. Flera av granarna i sluttningen ner mot de öppna markerna i norr är påtagligt spärrgreniga vilket tyder på att de växt upp under betydligt öppnare förhållanden, troligen i form av gles betesskog.

Av flygbilden som syns i den ekonomiska kartan från 1950-talet kan man se att skogen har en glesare struktur med fler gläntor än idag. På en aktuell flygbild har skogen mycket tätare struktur och gläntorna i skogen är färre jämfört med kartan från 1950-talet.

På kartan benämns reservatets nordvästra del som "Tjuvhålsbacken". Här finns en klyfta i "vilken traditionen tjuvar i gångna tider hållit till", enligt Lars Levi Laestadius, och nedtecknat i ortsnamnsregistret 1933 (institutet för språk och folkminnen).

Det finns inte några registrerade fornlämningar inom reservatet.

Häradsekonomska kartan från 1900-talets början. Reservatsgränsen är markerad med en lila polygon.

Friluftsliv

Området är tillgängligt för besökare till fots. I norr avgränsas området av den mycket gamla vägen från Gullunge by till ängsmarkerna väster om Gullungesjön. Från denna väg (som vid reservatet är att likna vid en bred stig) och genom reservatets västra del och vidare söderut återfinns en bred och välanvänd skogsstig. I dagsläget finns inga anordningar för besökare.

Slitage- och störningskänslighet

En bred och välanvänd stig leder i nord-sydlig riktning genom områdets västra del. Visst slitage men bedöms inte ha några negativa inverknings på skogens

SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

naturvärden, snarare tvärtom då det finns mindre partier med ängsflora utmed stigen. Särskilt i den östra delen förekommer också en viss störning i form av bök av vildsvin.

Byggnader och anläggningar

Inga byggnader eller anläggningar finns i området.

Plan för områdets skötsel**Övergripande mål och skötsel**

Den skötsel som planeras i reservatet syftar till att uppnå ändamålet med reservatet. Av beslutet framgår att syftet med naturreservatet är att bevara och gynna en bitvis kalkpåverkad barrskog med dess skyddsvärda och artrika växt- och djurliv. Förekomsten av sällsynta och hotade växt- och djurarter ska särskilt kunna vårdas.

Reservatet ska vara tillgängligt för friluftslivet på ett sätt som inte äventyrar naturvärdena.

Syftet ska tryggas genom att skogen undantas från skogsbruk och i huvudsak utvecklas under naturliga processer, utöver viss naturvårdande skötsel för att behålla naturvärden knutna till lövträd och tall. Om praktiska förutsättningar finns kan området med fördel betas extensivt. Inga anläggningar eller byggnader ska tillkomma i reservatet.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för fjälltaggsvampar berör naturreservatet. Åtgärder för arter och naturtyper som omfattas av åtgärdsprogram ska utföras i enlighet med programmet då det berör området, i den utsträckning det är förenligt med skötselplanen. De fjälltaggsvampar som ingår i programmet missgynnas av igenväxning och föredrar växtplatser med tunna vegetationsmattor och delvis blottad mineraljord. Att t.ex. utföra lättare markslitage och röja för att förhindra igenväxning kan därför bli aktuella åtgärder.

Skötselområden

Reservatet är indelat i två övergripande skötselområden utifrån naturtyp och skötselbehov. Områdena redovisas på skötselkartan, bilaga 2B.

Övergripande skötsel i båda skötselområden – extensivt bete

Området är präglad av lång kontinuitet av bete. Om det är praktiskt möjligt kan med fördel ett extensivt bete bedrivas för att bevara och återställa de strukturer och arter som hänger samman med tidigare hävd. Ett extensivt bete skulle bland annat gynna marksvampfloran i området genom att hålla nere botten- och fältskiktet, minska förnabildning samt bidra med lättare markslitage. Även kortare perioder med bete skulle sannolikt gynna värdena i området.

SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114**Skötselområde 1 – Barrblandskog (ca 13,6 ha)****Beskrivning**

Äldre barrblandskog. Huvudsakligen grandominerad men bitvis med inslag av gammal, grov tall och i sällsynta fall med grov asp. Spritt i skogen står gamla, spärrgreniga granar som vuxit upp under öppnare förhållanden då skogen varit betad. Skogen uppvisar tydliga tecken på kontinuitet, men spår efter plockhuggning av enstaka döda träd förekommer. I vissa delar finns en begynnande intern dynamik med död ved, luckbildning och naturlig förnygring.

Fältskiktet i de övre, torrare partierna består av bärris. I nordsluttningen ner mot Gullungesjön är skogen mossrik och har fläckvis kalkinslag med krävande örter och marksvampar. Under flera av de äldre granarna finns välutvecklade barmattor, där flera av de naturvårdsintressanta marksvamparna ibland växer.

Olika arter av taggsvampar, spindelskivlingar och fingersvampar förekommer spritt. Luden vitrisk växer intill stigen i sydväst. Flera av arterna bildar mykorrhiza tillsammans med gran.

Markbök av vildsvin förekommer på många ställen, men påverkan är i dagsläget inte omfattande.

Äldre grandominerad barrblandskog.

Bevarandemål

Barrblandskog med luckbildning och bitvis inslag av fristående grova tallar. Det är värdefullt om det går att vidmakthålla eller delvis återskapa en karaktär av glesare betesskog. Andelen död ved tillåts öka genom naturliga processer och det ska finnas en kontinuerlig tillgång på död ved i olika stadier av förmultning. Förekommande krävande och rödlistade arter som är knutna till kontinuitetsskogen ska ges goda förutsättningar att leva kvar och helst öka i området.

SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114***Skötsel***

Det är lämpligt att utföra punktvisa skötselåtgärder i anslutning till äldre tallar och aspar i hela skötselområdet. Konkurrerande gran tas bort genom röjning/gallring och/eller ringbarkning. De kapade eller ringbarkade granarna bör i första hand lämnas i bestånden.

I vissa tätare partier med yngre barrskog, t.ex. i sydost, kan målbilden nå snabbare genom att röja i bestånden och gynna dimensionstillväxt. All död ved kan i sådana fall lämnas. I övrigt lämnas skogen och sumpskogspartier i huvudsak utan åtgärd.

Omfattningen av vildsvinens markbok ska hållas under uppsikt. Uppstår, för arter och naturvärden, oacceptabelt stora slitage av vildsvinen behöver ytterligare åtgärder vidtas, t.ex. stängsling.

Skötselområde 2 – Hällmarkstallskog (ca 4,2 ha)***Beskrivning***

Hällmarksskog som domineras av gammal tall. Visst begränsat uppslag av yngre gran finns, särskilt i kantzonerna, liksom visst inslag av löv som björk och asp. Fältskiktet består av bärris medan hällarna täcks av lavmattor.

Kontinuitetsarter som blåmossa (stora kuddar), motaggsvamp och talticka förekommer spritt.

Hällmarkstallskog på Gammalbyberget.

Bevarandemål

Äldre tallskog med intern dynamik. Andelen gamla, grova och solexponerade träd tillåts öka liksom att det ska finnas en kontinuerlig tillgång på död ved i olika

SKÖTSELPLAN

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

stadier av förmultning. Förekommande krävande arter som är knutna till tallskogen ska ges goda förutsättningar att leva kvar och helst öka i området.

Skötsel

Uppslaget av gran röjs bort. Ytterligare mindre punktinsatser får vid behov utföras av förvaltaren i syfte att gynna områdets naturvärden, t.ex. gallring/röjning och/eller ringbarkning för att gynna tallarna och eventuella lövträd. All död ved kan i sådana fall lämnas.

Jakt

Jakten är förbehållen jakträttsinnehavarna och får ske enligt gällande jaktlagstiftning och med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna. Några nya jaktorn och siktgator får ej upprättas och stödutfodring av vilt får ej ske.

Vid uttransport av fällt högvilt (älg, hjort eller vildsvin) till närmsta bilväg får terrängskoter (t.ex. fyrhjuling) användas. Det är angeläget att uttransporten görs så att minsta möjliga skada uppstår på mark och vegetation.

Åtgärder för friluftslivet***Mål***

Reservatet ska vara tillgängligt för allmänheten enligt allemansrättens principer, men med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna.

Tillgänglighet

Naturreservatet nås enklast från Gullunge i sydväst eller Nybyn i sydost. Närmaste busshållplats är belägen vid Gullunge efter väg 280, ca 500 m från reservatets nordvästra del.

Träd som eventuellt faller ut från reservatet över intilliggande bruksväg får kapas upp för att hålla vägen framkomlig. Vid eventuell större stormfällning ska samråd ske med Länsstyrelsen innan kullfallna träd arbetas upp.

Informationsskyltar samt utmärkning av reservatets gränser

Information om reservatet och dess föreskrifter ska finnas på informationsskyltar som framställs enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Skyltar ska sättas upp på lämpliga platser vid reservatets gräns eller i anslutning till reservatet. Exakt placering av informationsskyltar får utredas vidare. Om en parkeringsplats anläggs (se nedan) ska informationstavla finnas i anslutning till denna.

Reservatets gränser ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

Stig och rastplats

Den välanvända stigen som går i nord-sydlig riktning genom skogen i reservatets västra del bör underhållas. Den befintliga stigen kan byggas ut med en slinga som får passera genom eller intill de olika naturtyper som finns. Vid eventuella

SKÖTSELPLAN

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

förslitningsskador på känslig mark till följd av besök i området ska de på lämpligt sätt förebyggas genom att till exempel anlägga spänger över känsliga partier.

En mindre rastplats får anläggas vid behov, antingen i anslutning till stigen eller vid eventuell parkeringsplats (se nedan).

Parkeringsplats

En parkeringsplats kan vid behov anläggas i anslutning till den gamla bruksvägen som bildar reservatets nordgräns. Det går dock inte att anlägga i direkt anslutning till reservatet och exakt placering får därför utredas vidare om det blir aktuellt.

Vägvisning till naturreservatet

Vägvisning till reservatet kan förslagsvis ske från väg 280 under förutsättning att en parkeringsplats anläggs och beroende på placering av denna.

Reservatsförvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen i Stockholms län är reservatsförvaltare. Det innebär ett övergripande ansvar för att syftet med reservatet uppnås och omfattar ansvar för bland annat naturvårdsåtgärder, informationstavlor och annan skyltning.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Området kan övervakas av Länsstyrelsen eller en särskilt anlitad naturbevakare. Anteckningar om tillsyn och övrig naturvårdsförvaltning ska kontinuerligt föras av Länsstyrelsen eller uppdragstagaren.

Naturvårdsförvaltningens ekonomi

Finansiering av naturvårdsförvaltningen sker genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt m.m. Förvaltningskostnaderna utgörs av gränsmarkering, informationsskytning, anläggande och underhåll av anordningar för friluftslivet, naturvårdsåtgärder, övervakning samt dokumentation och uppföljning.

Dokumentation och uppföljning***Befintlig dokumentation***

Skogen är dokumenterad från beståndssynpunkt i de värderingar och beskrivningar som gjordes inför avtal om köp. Vid Skogsstyrelsens inventeringar har två nyckelbiotoper identifierats som berör reservatet. I princip hela reservatet omfattas av dessa nyckelbiotoper som fortsätter även utanför reservatsgränserna. Biotoptyperna utgörs av hållmarksskog (N 1345-1995) och åsgranskog (N 1304-1995). I samband med nyckelbiotopsinventeringen har enstaka artfynd dokumenterats. Därutöver har Birgitta Wasstorp (Stockholms svampvänner) och Kristoffer Stighäll översiktligt dokumenterat områdets svampflora.

SKÖTSELPLANDatum
2017-12-11Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114**Kommande dokumentation**

Reservatet bör dokumenteras ytterligare för att öka kunskapen om områdets naturvärden. Undersökningar i syfte att dokumentera reservatsområdet eller skapa underlag för skötselåtgärder får ske utan hinder av reservatsföreskrifter. Exempelvis kan växter och djur behöva samlas in för artbestämning.

Uppföljning av naturvärdena och skogstillståndet kan på sikt leda till att ytterligare skötselåtgärder blir aktuella, med syfte att bibehålla och/eller utveckla reservatets naturvärden. Skötselplanen får i så fall ses över eller kompletteras.

Uppföljning av genomförda skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation och uppföljning av genomförda skötselåtgärder. En uppföljning av förändringar i naturtillståndet och naturvärdena som följd av de naturliga förloppen bör göras om cirka 15 år för att då bedöma behovet av en revidering av skötselplanen.

Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen och utvärdering ska göras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för uppföljning av skyddade områden. Länsstyrelsen kan efter skötselplanens fastställande komplettera med parametrar och mätmetoder för att följa upp och utvärdera uppsatta bevarandemål.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Denna tabell utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder i Gammalbybergs naturreservat.

Skötselåtgärd m.m.	Tidpunkt	Skötselområde	Prioritet
Gränsmarkering	Inom 1 år efter beslut	Enligt beslutsbilaga 1	1
Informationsskylt	Inom 1 år efter beslut	Placering utreds vidare	1
Frihuggning av gamla tallar och aspar	Inom 5 år efter beslut	Skötselområde 1	2
Anläggande av p-plats	Vid behov	T.ex. i anslutning till den gamla bruksvägen från Gullunge, exakt placering utreds vidare	3
Vägvisning	Under förutsättning att p-plats anlagts	Från väg 280, beroende på placering av p-plats	3

SKÖTSELPLAN

Datum
2017-12-11

Beteckning
511-24529-2012
0188-02-114

Källförteckning

ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU.

Geologiska kartbladen Uppsala SO. Serie Ae, 1999.

Lantmäteriet, äldre lantmäterikartor, härads-karta samt ägoslagskarta med tillhörande beskrivningar.

Institutet för språk och folkminnen.

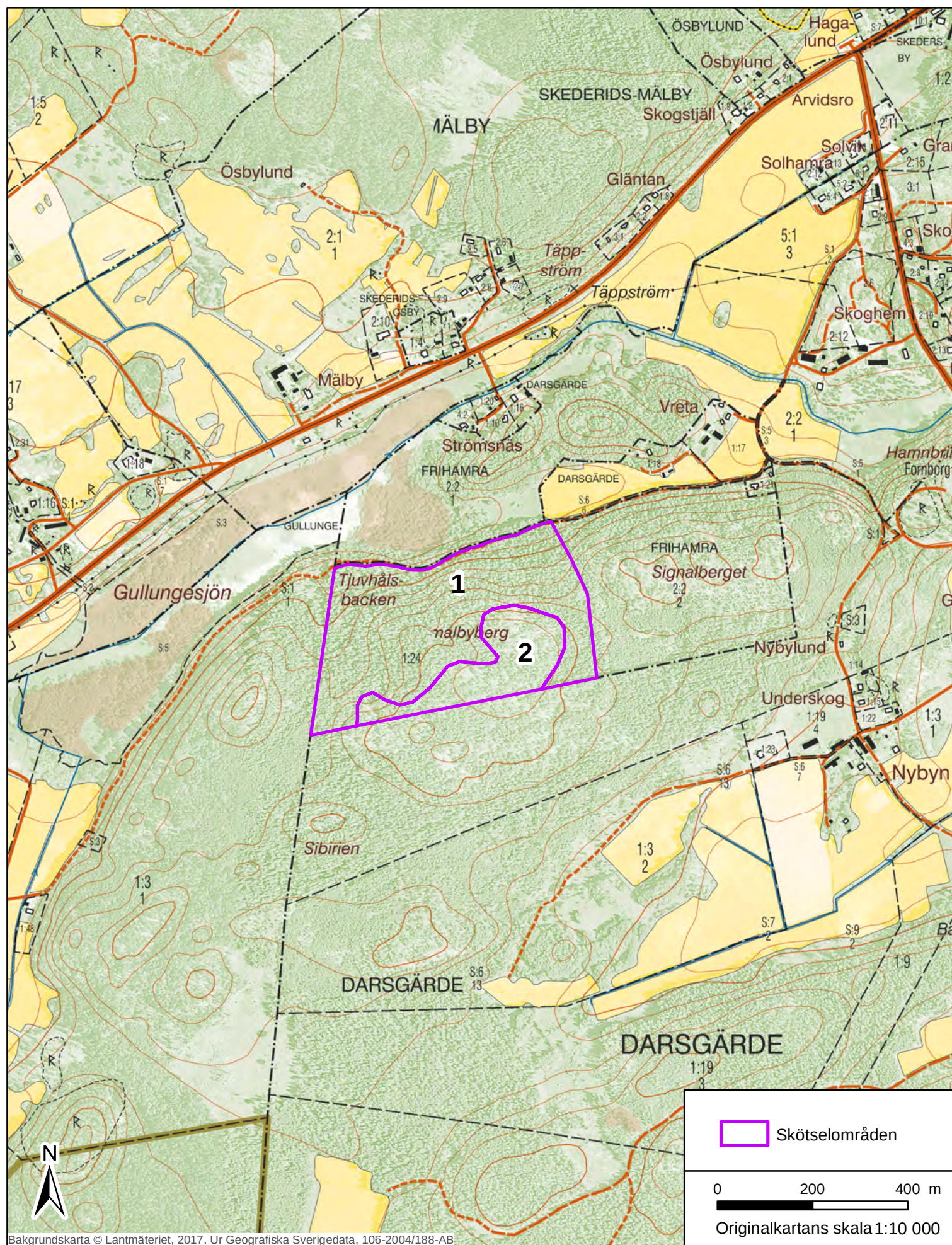
<http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/namn/ortnamn/ortnamnsregistret>

Metria. Kontinuerlig naturtypskartering av skyddad natur (KNAS). Digitalt material.

Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för fjälltaggsvampar. Rapport 5609.

Norrtälje kommun 2013, översiktsplan 2040 för Norrtälje kommun.

Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering, objektbeteckning N1304-1995 och N1345-1995. Skogsstyrelsen.

Hur man överklagar hos regeringen, Miljö- och energidepartementet

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **regeringen, Miljö- och energidepartementet**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** och inte till regeringen, Miljö- och energidepartementet.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **beslutet kungjorts i ortstidning***, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

* Införd i	Dagens Nyheter	2017-12-20
	Svenska Dagbladet	2017-12-20
	Norrtelje Tidning	2017-12-20

Regeringen har antagit 16 miljökvalitetsmål som definierar det miljötillstånd som Sveriges miljöarbete ska sikta mot. Målen ska nås inom en generation, det vill säga till år 2020 och år 2050 då det gäller klimatmålet.

Att bilda detta naturreservat bidrar till att uppfylla två miljökvalitetsmål

Begränsad
klimatpåverkan

Frisk luft

Bara naturlig försurning

Giftfri miljö

Skyddande ozonskikt

Säker strålmiljö

Ingen övergödning

Levande sjöar och
vattendrag

Grundvatten av god kvalitet

Hav i balans samt levande
kust och skärgård

Myllrande våtmarker

Levande skogar

Ett rikt odlingslandskap

Storslagen fjällmiljö

God bebyggd miljö

Ett rikt växt- och djurliv

Kontakt

Mer information kan du få av
Länsstyrelsens enhet för naturvård.
Tfn: 010-223 10 00.
Beslutet finns också att läsa på vår
webbplats,
www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Adress

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 66